

בָּהוּ, כֵּלָא אַתְּחֹזֵי לְעִיבִינָן, כֵּלָא אִיהָוּ בְּסֶכֶלְתָבָנוּ,
לְאִסְתְּפָלָא בְּלֶבֶא דִישְׁרָאֵל בְּלָהָו, וְכֵלָא הָוָה בְּהִירָא
לְעִיבִינִיהָ.

בְּהָהָוָא שְׁעַתָּא, כֵּל רְזִין דָאוּרִיתָא, וְכֵל רְזִין עַלְאיָין
וְתִתְאַיָּין, לֹא אֲעֵדִי מִינִיהָ. בְּגִין דְהָהוָוָה (ד"ג צ"ד נ"א)
חַמְאָן עִנָּא בְּעִנָּא, זַיְוִוְיָה יְקָרָא דְמְרִיחָוָן, מַה דָּלָא הָוָה
בְּהָהָוָא יוֹמָא, מַיּוֹמָא דְאַתְּבָרִי עַלְמָא, דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
הָוָא אַתְּגָלִי בִּיקְרִיהָ עַל טְוָרָא דְסִינִי.

וְאֵי תִימָא, הָא תִבְגִּין דְחַמְאָת שְׁפָחָה עַל הַיָּם, מַה דָּלָא
חַמְאָן יְחִזְקָאֵל נְבִיאָה, יְכוֹל בְּהָהָוָא יוֹמָא דְקָאִימָוּ
יְשָׁרָאֵל עַל טְוָרָא דְסִינִי. לֹאו הַכִּי. בְּגִין דְהָהָוָא יוֹמָא
דְקָיִימָוּ יְשָׁרָאֵל עַל טְוָרָא דְסִינִי, אַעֲבָר זְוִהָמָא מִנִּיהָוָן,
וְכֵל גּוֹפִין הָוָוָמְצָחָן, כְּצִחְצָחָא דְמַלְאָכִין עַלְאיָין, כַּד
מַתְלָבָשָׂן בְּלָבוֹשִׁי מְצָחָחָן, לְמַעַבֵּד שְׁלִיחָותָא דְמְרִיחָוָן.
וּבְהָהָוָא מְלָבָשָׂא מְצָחָחָא, עַלְיָין לְאַשָּׁא, וְלֹא דְחַלְיָין.
כְּגֻוֹנָא דְהָהָוָא מְלָאָכָא דְמִנוֹתָה, כַּד אַתְּחֹזֵי לִיהָ,
וְעַל בְּשִׁלְחוֹבָא, וְסַלִּיק לְשִׁמְיָא, דְכַתִּיב, (שופטים יג) וַיַּעַל
מְלָאֵךְ יְיָ בְּלָהָב הַמִּזְבֵּחַ. וְכַד אַעֲבָר מִנִּיהָוָה הָהָוָא
זְוִהָמָא, אַשְׁתָּאָרוּ יְשָׁרָאֵל גּוֹפִין מְצָחָחִין בְּלֹא טְנוּפָא
כָּלָל, וּבְשִׁמְתִין לְגוּ בְּזֹהָרָא דְרַקִּיעָא, לְקַבְּלָא נְהֹרָא.
הַכִּי הָוָוָיָה יְשָׁרָאֵל, דְהָוָוָה חַמְאָן וּמְסִתְכָּלוֹן גּוּ יְקָרָא

demrihōn, mā d'la hōy h̄ci 'al y'mā, d'la at̄uber zōhāma
m̄biyyō b̄hahōa z̄m̄bā. v̄h̄cā b̄sīni d̄f̄s̄kā zōhāma m̄gōfā,
āf̄ilō ūv̄erīn d̄bm̄uy am̄n, h̄wō ch̄mān v̄m̄st̄f̄lōn b̄ikrā
d̄merihōn. v̄b̄khō k̄b̄ilō p̄l h̄d v̄hd, p̄dkā h̄wō liyā.
v̄h̄hōa yom̄a, h̄wō ch̄dōh k̄mī k̄id̄shā b̄rīd̄ h̄wā, ȳt̄ir
m̄yom̄a d̄at̄berī ul̄mā, bḡin d̄yom̄a d̄at̄berī
ul̄mā, l̄a h̄wō b̄k̄yom̄a, ud̄ d̄k̄b̄ilō ȳsh̄rāl or̄iȳtā,
d̄b̄t̄ib (ירמיה לג) am̄ l̄a b̄rīt̄i yom̄m v̄l̄ilah ch̄kōt sh̄m̄im
v̄ar̄z l̄a sh̄m̄ti.

piyōn d̄k̄b̄ilō ȳsh̄rāl or̄iȳtā 'al t̄v̄rā d̄sīni, k̄dīn
at̄b̄sm ul̄mā, v̄at̄k̄imō sh̄m̄ia v̄ar̄ua,
v̄ash̄t̄mōd̄u k̄id̄shā b̄rīd̄ h̄wā ūȳlā v̄t̄t̄a, v̄as̄t̄l̄k
b̄ikrīh̄ 'al p̄lā. v̄'al h̄hōa yom̄a c̄t̄ib (תהלים עג) יי' ml̄d
gi'ot̄ l̄b̄sh l̄b̄sh יי' uz̄ h̄ta'oz̄. v̄ain uz̄, al̄a tor̄ah.
sh̄p̄am̄r (תהלים בט) יי' uz̄ l̄um̄o ȳt̄n יי' ȳbr̄d̄ at̄ um̄o
b̄sh̄lōm.

פרק ה' משפטים

אמרו המגיהים מתחילה הפרשה עד מעשה ידי להתפאר כי"ד א' הוא מן הסבא ויגענו
ומצאנו הנשחא מדויקת תלי"ת.

פתח ר' שמעון ואמר, (שמות כא) וְאֵלֶּה הַמְשֻׁפְטִים אֲשֶׁר
תִּשְׁבַּם לְפָנֶיךָם, תַּرְגּוּם, וְאֵלֶין דִּינְיָא דַתְסִדר קְדָמִיהוֹן.

demrihōn, mā d'la hōy h̄ci 'al y'mā, d'la at̄uber zōhāma
m̄biyyō b̄hahōa z̄m̄bā. v̄h̄cā b̄sīni d̄f̄s̄kā zōhāma m̄gōfā,
āf̄ilō ūv̄erīn d̄bm̄uy am̄n, h̄wō ch̄mān v̄m̄st̄f̄lōn b̄ikrā
d̄merihōn. v̄b̄khō k̄b̄ilō p̄l h̄d v̄hd, p̄dkā h̄wō liyā.
v̄h̄hōa yom̄a, h̄wō ch̄dōh k̄mī k̄id̄shā b̄rīd̄ h̄wā, ȳt̄ir
m̄yom̄a d̄at̄berī ul̄mā, bḡin d̄yom̄a d̄at̄berī
ul̄mā, l̄a h̄wō b̄k̄yom̄a, ud̄ d̄k̄b̄ilō ȳsh̄rāl or̄iȳtā,
d̄b̄t̄ib (ירמיה לג) am̄ l̄a b̄rīt̄i yom̄m v̄l̄ilah ch̄kōt sh̄m̄im
v̄ar̄z l̄a sh̄m̄ti.

piyōn d̄k̄b̄ilō ȳsh̄rāl or̄iȳtā 'al t̄v̄rā d̄sīni, k̄dīn
at̄b̄sm ul̄mā, v̄at̄k̄imō sh̄m̄ia v̄ar̄ua,
v̄ash̄t̄mōd̄u k̄id̄shā b̄rīd̄ h̄wā ūȳlā v̄t̄t̄a, v̄as̄t̄l̄k
b̄ikrīh̄ 'al p̄lā. v̄'al h̄hōa yom̄a c̄t̄ib (תהלים עג) יי' ml̄d
gi'ot̄ l̄b̄sh l̄b̄sh יי' uz̄ h̄ta'oz̄. v̄ain uz̄, al̄a tor̄ah.
sh̄p̄am̄r (תהלים בט) יי' uz̄ l̄um̄o ȳt̄n יי' ȳbr̄d̄ at̄ um̄o
b̄sh̄lōm.

פרק ה' משפטים

אמרו המגיהים מתחילה הפרשה עד מעשה ידי להתפאר כי"ד א' הוא מן הסבא ויגענו
ומצאנו הנשחא מדויקת תלי"ת.

פתח ר' שמעון ואמר, (שמות כא) וְאֵלֶּה הַמְשֻׁפְטִים אֲשֶׁר
תִּשְׁבַּם לְפָנֶיךָם, תַּرְגּוּם, וְאֵלֶין דִּינְיָא דַתְסִדר קְדָמִיהוֹן.

**אלין איבון סדורין דגָּלוֹלָא, דִּינֵין דְּבָשָׂמָתִין, דְּאַתְדָנוּ
כל חד וחד לקל בעונשיה.**

(سمות כא) כי תקונה עבד עברי שיש שניים יעבד ושביעית
יצא לחפשי חנום. חבריא, עידן הכא, לגלאה פמה
רוין טמירין דגָּלוֹלָא. כי תקונה עבד עברי שיש שניים
יעבד. כד נשמתא אתח'יבת בגָּלוֹלָא, אם היא מسطרא
זההוא עבד מיטרין, דאייהו (ק"ה ע"ב, ט"ו ע"א, ע"ו ע"א) בלילה
שית סטרין, כתיב ביה שיש שניים יעבד, גָּלוֹלִין דיליה
לא מתח'יבא אלא שית שניין, עד דאשלימת שיש
דרгин, מההוא אחר דאתבטילת.

אבל אם נשמתא היא מسطרא דשכינה, דאייה
שביעית ודאי מה כתיב, ושביעית יצא לחפשי
חנום, דצדיק, ודאי לית ביה מלאה, כיון דלית ביה
מלאה, לית ביה שעבוד. ונשמתא דאייה מתמן, אטמר
בה ושביעית יצא לחפשי חנום, לית בה שעבוד.
אדחבי, הא (דף צ"ד ע"ב) סבא נחת לגביה, אמר ליה, אי
הכי, רבוי, מה תוספת לנשמתא דאייה מפה,
דאטמר בה, (سمות כ) לא תעשה כל מלאה אתה ובנה
ובתך ועבדך וגוי.

אמר ליה, סבא סבא, ואת שאיל דא, הוודאי האי על
נשמתא דצדיק אטמר, דאף על גב דאתח'יב לאחטה

בְּגַלְגֹּלָא בְּכָל אֲלֵין, אֲפִילוּ בְּעָבֵד וְאַמָּה, וּבְעִירָן דְּאִינְנוּן אָוֹפְגִים, או בְּכָל חַיּוֹן, דְּמַבְהֹון בְּשִׁמְתֵּין דְּבָנֵי נְשָׂא, כְּתִיב בָּה לֹא תַּעֲשֶׂה כָּל מְלָאָכה. וְהָאֵי אִיהוּ, (וַיִּקְרָא כָּה) לֹא תַּעֲבֹד בּוּ עֲבוֹדָת עָבֵד, בְּצִדְיקָה דְּאִיהוּ יוֹם הַשְׁבָּת, לֹא תַּעֲבֹד בּוּ עֲבוֹדָת עָבֵד, דְּאִיהוּ יוֹם דְּחֹול.

אָבֵל סְבָא סְבָא, שְׁבָת (ד"א נְשִׁמְתָּא) דְּאִיהִי בַּת יְחִידָה, וְאִיהִי בַּת זָוִיגִיה דְּצִדְיקָה, דְּאִיהוּ שְׁבָת. מַאי אָמַר אַחֲרַת יְקָח לֹו. אָמַר לֵיהּ הָא וְדָא יְהִבְדָּלָה, חַוְלוֹ שֶׁל שְׁבָת, דְּאַית אַחֲרָא דְּלֹא אַתְקָרִיאָת חַוְלוֹ שֶׁל שְׁבָת, אַלְאָ חַוְלוֹ שֶׁל טְמָאה שְׁפָחָה. אָמַר לֵיהּ. וְהָא חַוְלוֹ שֶׁל שְׁבָת מַאי הִיא. אָמַר לֵיהּ, דָא אַמְתָּא, דְּאִיהִי גּוֹפָא דְּבַת יְחִידָה דְּעַלָּה אַתְמָר, אָמַר אַחֲרַת יְקָח לֹו.

תָּא חֹזֵי, נְשִׁמְתָּא אִית דְּאַתְקָרִיאָת אַמָּה, וְאִית (נְשִׁמְתָּא) שְׁכִינְתָּא דְּאַתְקָרִיאָת שְׁפָחָה, (וּנְשִׁמְתָּא) וְשְׁכִינְתָּא אִית דְּאַתְקָרִיאָת בְּרַתָּא דְּמַלְכָא. הַכ־ּא אִית אִישׁ, דְּאַתְמָר בַּיִת (שמות טו) יְיָ אִישׁ מְלָחָמָה. וְאִית אִישׁ, דְּאַתְמָר בַּיִת (דניאל ט) וְהָאִישׁ גְּבָרִיאָל.

וּבְגִין דָא, נְשִׁמְתָּא דְּאִיהִי מְחִיבָא בְּגַלְגֹּל, אָמַה הִיא בְּרַתָּא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, אֵי תִּמְאָ דְּאוֹזְדָּבָן בְּגּוֹפָא נְוִכְרָאָה, דְּתִמְנָן שְׁלַטְנוֹתָא דְּיִצְרָר הַרְעָ דְּאִיהוּ מְסֻטְרָא דְּסִמְאָל. חַס וְשַׁלּוּם. דָהָא כְּתִיב, (ישעה מַבָּא) אָנָּי

י"י הוּא שְׁמֵי וּכְבוֹדִי לְאַחֲרָלَا אֶתְנָן דָּאִיהוּ יִצְרָר הַרְעָעָה.
וְהַהְוָא גּוֹפָא, דְּשָׂרִיא בְּרַתָּא דְּמַלְכָא, אֵי תִּימָא דָאָזְדָבָן
בְּכַתְּרִין תַּתְאִין דְּמַסָּאָבוֹן, חֲלִילָה וְחָסָם. עַלְהָ
אַתְּמָר (וַיָּקָרָא ס"ה) וְהַאֲרָצָה לֹא תִּמְכַר לְצַמִּיתּוֹת פִּי לְיִהְרָץ.
מְאָן גּוֹפָא דְּבָרַתָּא דְּמַלְכָא. דָא מַטְטָרוֹן. וְהַאֲיִ גּוֹפָא אִיהוּ
אַמְּה דְּשִׁבְינְתָּא, אַף עַל גַּב דָּאִיהִי נְשָׁמְתָא דָאִיהִי בְּרַתָּא
דְּמַלְכָא שְׁבִוִּיה תִּמְןָן, בְּגַלְגֹּלָא אֲתִיאָהָא דָאֲתִיָּן גַּלְגֹּלָין
בְּגַיְן דָּאֲתִיתָה תִּמְןָן, מָה פְּתִיבָה (שְׁמוֹת כ"א) וּכְיִמְכּוֹר אִישׁ
אַתְּ בְּתוֹ לֹאָמָה לֹא תִּצְאָ בְּצָאת הַעֲבָדִים.

וְעוֹד וּכְיִמְכּוֹר אִישׁ, דָא קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אַתְּ בְּתוֹ
אַלְוָה יִשְׂרָאֵל, דָאַיְנוּ מִסְטוֹרָא דְּבַת יְחִידָה,
אַתְּקַרְיָאוּ בְּתוֹ. וְאֵי תִּימָא דִיְפָקוֹן, כְּגֹונָא דָאַלְיָן מִסְטוֹרָא
דְּעָבָד, דָאִיהוּ מַטְטָרוֹן, דִנְפָקוּ בְּמִנוֹסָה מִמְּצָרִים, לֹא
תִּצְאָ בְּצָאת הַעֲבָדִים, הַדָּא הוּא דְכִתְיבָה, (ישעיה נב) כִּי לֹא
בְּחַפְזוֹן תִּצְאָו וּבְמִנוֹסָה לֹא תִּלְכֹּז.

תָּא חֹזֵי, בָּר נְשָׁכָד אַתְּלִיד, (וַיָּקָרָא ר'כ"ד ע"ב) יִהְבִין לֵיהּ
בְּפִשְׁאָ מִסְטוֹרָא הַבָּעֵירָא, מִסְטוֹרָא דְדִכְיָג, מִסְטוֹרָא
דָאַלְיָן דָאֲתִקְרָוִן אָוֹפְגֵי הַקּוֹדֶשׁ. זָכָה יִתְיִיר, יִהְבִין לֵיהּ
רוֹחָא, מִסְטוֹרָא דְחַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ. זָכָה יִתְיִיר, יִהְבִין לֵיהּ
בְּשִׁמְתָּא, מִסְטוֹרָא דְכָרְסִיָּא. וְתַלְתָּ אַלְיָן, אַיְנוּ אַמְּה עֲבָד
וּשְׁפַחַה דְּבָרַתָּא דְּמַלְכָא.

זָכָה יִתֵּר, יִהְבִין לֵיה נִפְשָׁא בָּאֲרֶח אֲצִילוֹת, מִסְטָרָא
דְּבַת יְחִידָה, וְאַתְקָרִיאָת אֵיתָן בַּת מֶלֶךְ. זָכָה יִתֵּר,
יִהְבִין לֵיה רֹוחָא דְּאֲצִילוֹת. מִסְטָרָא דְּעַמּוֹדָא
דְּאַמְצָעִיתָא, וְאַקְרֵי בֵן קְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הַדָּא הוּא
דְּכַתְּבָב, (דברים ז) בְּנִים אַפְתָם לִי' אֱלֹהִיכֶם. זָכָה יִתֵּר,
יִהְבִין לֵיה בְּשִׁמְתָא, מִסְטָרָא דָאָבָא וְאַמָּא. הַדָּא הוּא
דְּכַתְּבָב, (בראשית ב) וַיַּפְחַד אֲפֵיו בְּשִׁמְתָה חַיִים. מֵאַי חַיִים.
אֵלָא אִינּוֹן יְהָה, דָעַלְיָהוּ אַתְמָר, (תְּהִלִּים ק) כָּל הַגְּשָׁמָה
תַּהְלֵל יְהָה, וְאַשְׁתְּלִים בֵּיה יְדוֹד.

זָכָה יִתֵּר, יִהְבִין לֵיה יְדוֹד בְּשִׁלְמוֹ דְּאַתּוֹן, יוֹד הַ"א
וְאוֹז הַ"א, דָאֵיתָן אָדָם, בָּאֲרֶח אֲצִילוֹת דְּעַילָא,
וְאַתְקָרֵי בְּדִיקָנָא דְמָאֵרִיה. וּעַלְיָה אַתְמָר, (בראשית א) וְרַדוּ
בְּדִגְתָה הַיִם וְגֹו. וְהָאֵי אֵיתָן שְׁוֵילְטָנוֹתִיה בְּכָל רַקִיעִין,
וּבְכָל אָוֹפְנִים וּשְׁרָפִים וְחִיוֹן, וּבְכָל חַיִילִין וְתוֹקְפִין
דְלֻעִילָא וְתַתָּא. וּבְגִין דָא, כַּד בֵּר נְשׁ זָכִי בְּגַפֵּש מִסְטָרָא
דְּבַת יְחִידָה, אַתְמָר בֵּיה, לֹא תִּצְא כִּיצָת הַעֲבָדִים.

רַבִּי חַיִיא וְרַבִּי יוֹסֵי אַעֲרָעוֹ חַד לִילִיא בְּמַגְדָל הַצּוֹר.
אַתְאָרָחוֹ תִּמְן וְתַדְוּ דָא בָּדָא. אָמָר רַבִּי יוֹסֵי, פְמָה
חַדְינָא דְחַמְינָא אַנְפֵי שְׁכִינָתָא, דְהַשְׁתָּא בְּכָל אַרְחָא דָא,
אַצְטָרְגָּא בְּחַדָּא סְבָא, טְיִיעָא, דְהַוו שְׁאַיל לִי (דף צ"ה ע"א)
כָּל אַרְחָא.

מֵאַן הוּא נְחַשָּׁא, דָּפֶרֶח בְּאוּרָא, וְאוֹזֵל בְּפְרוֹדָא, וּבֵין
כֵּד וּבֵין כֵּה, אִית בְּיִיחָא לְחַד נְמֻלָּה, דְּשִׁכְיבָּ בֵּין
שְׁנוֹיו. שְׂרֵי בְּחַבּוֹרָא וְסִימָם בְּפְרוֹדָא. וּמַאי אִיהָו בְּשָׁרָא,
דְּקָא מַקְנָא, בְּאַילָן דְּלָא הוּה. בְּנוֹי הַאֲתָגָזָלָג, וְלֹא מִן
בְּרִיאָן. דְּאַתְּבָרִיאָו בְּאַתְּרָ דְּלָא אַתְּבָרִיאָו. כֵּד סְלָקִין
בְּחַתִּין, כֵּד בְּחַתִּין סְלָקִין. תְּרִין דְּאִינְנוּ חַד, וְחַד דְּאִינְנוּ
תְּלִתָּא. מַהוּ עֲוִילִמְתָא שְׁפִירָתָא, וְלִיתָה לְה עִיִּיבָן, וְגַוְפָא
טְמִירָתָא וְאַתְּגָלִיא, אִיהָי נְפָקָת בְּצָפָרָא, וְאַתְּבָסִיאָת
בְּיִמְמָא. אַתְּקַשְׁתָה בְּקַשּׁוֹטִין דְּלָא הוּו.

כֵּל דָא שָׁאֵיל בְּאַרְחָא, וְאַצְטָעָרְנָא. וְהַשְׁתָא אִית לֵי
בְּיִיחָא. דְּאַילָו הַוִּינָא כְּחַדָא, אַתְּעַסְקָנָא בְּמַלִּי
דְּאָוְרִיתָא, מַה דְּהַוִּינָן בְּמַלְיָן אַחֲרָנֵינוּ דְתָהָג. אָמֵר רַבִּי
חַיִיא, וְהַהוּא סְבָא טִיעָא, יִדְעָת בֵּיהֶ פְּלוּם. אָמֵר לִיהֶ,
יִדְעָנָא, דְּלִית מִמְשָׁו בְּמַלְיָוִי. דְּאַילָו הוּה יִדְעָ, יִפְתַּח
בְּאָוְרִיתָא, וְלֹא הוּה אַרְחָא בְּרִיקְבִּיאָ. אָמֵר רַבִּי חַיִיא,
וְהַהוּא טִיעָא אִית הַכָּא, דְּהָא לוֹזְמַבָּן בְּאִינְנוּ רִיקְבָּנִין,
יִשְׁפָח גָּבָר זָגִין דְדַהֲבָא. אָמֵר לִיהֶ, הַא הַכָּא אִיהָו,
וְאַתְּקִין חַמְרִיה בְּמִיכָּלָא.

קָרוּ לִיהֶ, וְאַתָּא לְקַמְיִיהֶ. אָמֵר לֹזָן, הַשְׁתָא תְּרִין אִינְנוּ
תְּלִתָּ, וְתְּלִתָּ אִינְנוּ פֶּחֶד. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי, לֹא אִמְמִינָא
לְהָ, דְּכָל מַלְוִי רִיקְבָּנִין, וְאִינְנוּ בְּרִיקְבִּיאָ, יִתְּבּ קַמְיִיהֶ.

אמר לוֹן רְבָנָנוּ, אָנָּא טִיעָא אֲתַעֲבִידָנָא, וּמַיּוֹמֵין זְעִירִין, דְּהָא בְּקָדְמִיתָא לֹא הוֹגָא טִיעָא, אֲבָל בְּרָא חֶד זְעִירָא אֵיתָ לַי, וִיהְבִּית לֵיהּ בְּבִי סְפָרָא, וּבְעִינָּא דִּישְׂתַּדֵּל בְּאָוֹרִיִּתָּא. וּכְדָא אָנָּא אֲשִׁפְחָנָא חֶד מִרְבָּנָן דְּאַזְיל בָּאָרְחָא, אָנָּא טָעֵן אֲבָתְרִיהּ, וְהָאִי יוֹמָא, חַשְּׁיבָנָא דָא שָׁמַעַן מְלִין חַדְתֵּין בְּאָוֹרִיִּתָּא, וְלֹא שְׁמַעַן מְדִי.

אמר ר' יוסי, בְּכָל מְלִין דְּשָׁמַעַן דְּקָאָמָרָת, לֹא תֹּוּהָנָא, אֶלָּא מְחֵד. אוֹ אַנְתָּא בְּשִׁטוֹתָא אָמָרָת, אוֹ מְלִין רִיקָּגִין אִינּוֹן. אמר הַהוּא סְבָא, וּמְאָן אֵיהּ. אמר עוֹלִימָתָא שְׁפִירָתָא וּכְו'.

פָּתָח הַהוּא סְבָא וָאָמָר, (תְּהִלִּים קִיח) יי' לֵי לֹא אִירָא מָה יִעָשֶׂה לֵי אָדָם. יי' לֵי בְּעֹזֶרֶי וְגֹו. טֹוב לְחַסּוֹת בַּי' וְגֹו. כִּמָּה טְבִין וּבְעִימֵין וּבְקִירֵין וּעַלְאֵין מְלִין דְּאָוֹרִיִּתָּא, וְאָנָּא הַיְכִי אֵימָא קָמֵי רְבָנָן, דְּלֹא שְׁמַעַן מִפּוּמִיָּהוּ עַד הַשְׁתָּא, אֲפִילּוּ מֶלֶה חֶדָּא. אֲבָל אֵיתָ לֵי לְמִימָר, דְּהָא לִיתְא כְּסֻופָּא כָּלֶל לְמִימָר מְלִי דְּאָוֹרִיִּתָּא קָמֵי כָּלָא.

אֲתַעַטֵּף הַהוּא סְבָא, פָּתָח וָאָמָר, (וַיָּקָרָא בָּט) וּבַת כְּהֵן בַּי תְּהִיא לֵאִישׁ זָר הִיא בְּתְרוּמָת הַקָּדְשִׁים לֹא תָאֵל. הָאִי קָרָא, אֲקָרָא אַחֲרָא סְמִיךָ, (וַיָּקָרָא בָּט) וּבַת כְּהֵן בַּי תְּהִיא אַלְמָנָה נְגֻרוּשָׁה וּזְרוּעָא אֵין לָהּ וּשְׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ בְּגַעֲורִיהָ מִלְּחָם אָבִיהָ תָאֵל וְכָל זָר לֹא יָאֵל בּוּ.

הַנִּי קָרָא בְּמִשְׁמָעֵן. אֲבָל מָלֵין דָאָרְיִיתָא מָלֵין סְתִימִין אַיְנוֹן

ובכָּמה אַיְנוֹן מָלֵין דְחַכְמַתָּא דְסְתִימִין בְּכָל מֶלֶה וּמֶלֶה דָאָרְיִיתָא, וְאַשְׁתָּמוֹדָעָן, אַיְנוֹן לְגַבֵּי חַפִּיםִין, דִּינְדָעָן אַרְחִין דָאָרְיִיתָא. דָהָא אָרְיִיתָא לֹאו מָלֵין דְחַלְמָא אַיְנוֹן, דָקָא אַתְמָסְרוֹן לְמַאַן דְפִשְׂרָר לֹוֹן, וְאַתְמִשְׁכֵן בְּתַר פּוֹמָא, וְעַם כָּל דָא אַצְטְרִיכּוּ לְמַפְשֵׁר לֹוֹן לְפּוֹם אַרְחוֹי. וְמָה אֵי מָלֵין דְחַלְמָא אַצְטְרִיכּוּ לְמַפְשֵׁר לֹוֹן לְפּוֹם אַרְחוֹי, מָלֵין דָאָרְיִיתָא דַאַיְנוֹן שְׁעַשְׁוַעַין דְמַלְכָא קְדִישָׁא, עַל אַחַת כְּמָה וּבְכָמָה דְאַצְטְרִיכּוּ לְמַהְךְ בָּאַרְחָ קְשׁוֹט בָּהָג, דְכַתְּיב, (חושע י) כִּי יִשְׁרִים דְרָכִי יְיָ וְגֹו.

הַשְׁתָּא אִית לְמִימָר, וּבַת כֹּהֵן, דָא נְשָׁמַתָּא עַלְאָה, בְּרִתְיָה דָאַבְרָהָם אַבְינוֹ קְדָמָה לְגַיּוֹרִין, וְאַיְהוּ מֶשֶּׁיךָ, לְה לְהָאִי נְשָׁמַתָּא מְאַתָּר עַלְאָה. מָה בֵּין קָרָא דְאָמֵר וּבַת אִיש כֹּהֵן, וּבֵין קָרָא דְאָמֵר וּבַת כֹּהֵן, וְלֹא כתיב איש. אֶלָּא, אִית כֹּהֵן דָאַקְרֵי אִיש כֹּהֵן, וְלֹא כֹּהֵן מִמְשָׁש. וְעַל אַרְחָה דָא, הוּא (אִיש) כֹּהֵן, וְהַוָּה סָגָן, וְהַוָּה כֹּהֵן גָּדוֹל, וְהַוָּה כֹּהֵן דָלָאו אִיהוּ גָדוֹל. כֹּהֵן סְתִם, רַב וְעַלְאָה יִתְיַיר מְאִיש כֹּהֵן. וְעַל דָא אִית נְשָׁמַתָּא, (דף צ"ה ע"ב) וְאִית רַוְחָא, וְאִית נְפָשָׁה.

ובת כהן כי תהיה לאיש זר, דא בשמטה קדישא,
דא תמשכת מאתר עלאה, ועאלת לגו סתימא דאיילנא
דחיי. וכן רוחא דכהנא עלאה נשבא, ויהיב נשמתין
באיילנא דא, פרחין מתמן איפון נשמתין, ועאלין באוצר
חד.

ווי לעלמא, דלא ידען בני נשא לאסתمرا, דקא
משכין משיכו בהדי יציר הרע, דאייהו איש זר, והאי
בת כהן פרחת לתחא, ואשכחת בנינה באיש זר. ו בגין
daeיהו רועטה דمرة, עאלת תמן ואתכפיאת, ולא
יכילת שלטאה, ולא אשתקLIMITה בהאי עלמא. פד נפקת
מגיה, היא בתורמת הקדשים לא תאכל, כשאר כל
נשמתין, דאשתקLIMITה בהאי עלמא.

טו אית בהאי קרא, ובת כהן כי תהיה לאיש זר.
עלובתא אייה בשמטה קדישא, כי תהיה לאיש זר,
דקא אתמשכת, על גיורא דאתגיאיר, ופרחת עליה מגן
עדן בארכ סתים, על בנינה דאתבני מערלה מסאבא,
דא הוות לאיש זר.

וְדֹא הוּא רֹזֵא עַלְאָה יִתְּרָא מִפְּלָא. בְּעַמּוֹדָא דְקִיִּמָא
לְטִיקְלִין, גֹו אוּירָא דְנִשְׁבָת, אִית טִיקְלָא חדא
בְּהָאִי סֶטְרָא, וְאִית טִיקְלָא אַחֲרָא בְּהָאִי סֶטְרָא. בְּהָאִי
סֶטְרָא מַזְגִי צְדָקָה. וּבְהָאִי סֶטְרָא מַזְגִי מְרֻמָה. וְהָאִי
טִיקְלָא, לֹא שְׁכִיד לְעַלְמִין, וּבְשִׁמְתִין סְלִקִין וּבְחִתִין

עַלְיוֹ וִתְבִין, וְאֵת נְשָׁמָתֵינוּ עֲשֵׂיקִין, כִּד שָׁלְטָא אָדָם
בְּאָדָם, דְכַתִּיב, (קהלת ח) עַת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרֹעַ
לֹו, לְרֹעַ לֹו וְדֹאי.

אֲבָל הָאֵי נְשָׁמָתָא, דְהֻות לְסֶטֶרֶא אַחֲרָא, אִישׁ זֶר,
וְאַתְעַשְּׂקָת מִפְיָה, דָא אִיהִי לְרֹעַ לֹו. לֹו: לְהַהְוָא
אִישׁ זֶר, וְאִיהִי בְּתֻרוּםָת הַקָּדְשִׁים לֹא תָאֵכל, עַד דְעַבִּיד
בָּה קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַה דְעַבִּיד, אַתָּא קָרָא וְאָמַר וּבָת
פָּהָן כִּי תְהִיחָה לְאִישׁ זֶר הַכִּי הוּא.

הַכָּא אֵית רָזָא, הַיְךֿ מַתְעַשְּׂקָנוּ נְשָׁמָתֵינוּ. אֶלָא הָאֵי עַלְמָא
אַתְנָהָג פָּלָא, בְּאַיְלָנָא דְדֻעַת טֹב וְרֹעַ. וּכְד
אַתְנָהָג בְּנֵי עַלְמָא בְּסֶטֶרֶא דְטוּב, טִיקְלָא קִיִּימָא וְאַכְרָע
לְסֶטֶרֶא דְטוּב. וּכְד אַתְנָהָג בְּסֶטֶרֶא דְרֹעַ, אַכְרָע לְהַהְוָא
סֶטֶרֶא. וְכָל נְשָׁמָתֵינוּ דְהֻוו בְּהַהְיָא שָׁעַתָּא בְּטִיקְלָא, הַוָּה
עֲשֵׂיק לֹו, וְגַטִּיל לֹו.

אֲבָל לְרֹעַ לֹו, דְאַיְבָּוּן נְשָׁמָתֵינוּ כְּפִיָּין (ס"א ח' פ' י') לְכָל מַה
דְאַשְׁכָּחֵן מְסֶטֶרֶא בִּישָּׁא, וְשִׁיצָּאֵן לֵיהֶן. וְסִימָנָא
לְדָא, אַרְוָנָא קְדִישָׁא, דְאַתְעַשְּׂק גּוֹ פְּלִשְׁתִּים, וְשִׁלְיטָו
בָּיהֶן, לְרֹעַ לֹו. אָוֹפְהָהָי. הַגִּינָּה נְשָׁמָתֵינוּ אַתְעַשְּׂקָין מְסֶטֶרֶא
אַחֲרָא לְרֹעַ לֹו.

מַה אַתְעַבִּידוּ מַאֲיָנוּ נְשָׁמָתֵינוּ. חַמִּינָן בְּסֶפֶרֶי קָדְמָאי,
דְמַבְּיִהוּ הָוּ אַיָּנוּ חַסִּידִי אֹמוֹת הָעוֹלָם. וְאַיָּנוּ

מִמּוֹרֵי תַּלְמִידִי חֲכָמִים, דַקְדָּמָן לְכָהָנָא רַבָּא עַמָּא דָאָרָעָא, וְחַשּׁוֹב בְּעַלְמָא, אֲפָעָל גַּב דַעַל לְפָנִי וּלְפָנִים. בְּכָה הָאֵי סַבָּא רְגַעָא חֲדָא, תּוֹהָה חֶבְרִיָּא, וְלֹא אָמַרְוָה מַדִּי.

פַתְח הַהְוָא סַבָּא וְאָמַר, (שםות כא) אִם רְעוֹה בְּעִינֵי אַדְנִיהָ אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה וְהַפְּדָה לְעַם נְכָרִי וְגַוּ. הָאֵי פְרִשְׁתָא עַל רְזָא דָא אָתָמָר, וּכְיַיְמְפָר אִישׁ אַת בְּתוֹלָמָה לֹא תִצְא בְּצִאת הַעֲבָדִים אִם רְעוֹה וְגַוּ. מְאַרְיָה דָעַלְמָא מָאוֹן לֹא יַדְחַל מִנְגָּה, דָאָנָת שְׁלִיט עַל כָּל מַלְכִין דָעַלְמָא, כַּמָּה דָאָת אָמַר (ירמיה י) מֵי לֹא יַרְאֵךְ מֶלֶךְ הָגּוּם כִּי לֹא יִאָתֵה וְגַוּ.

כַּמָּה אִינְנוּ בְּנֵי נְשָׂא בְּעַלְמָא, דַקָּא מְשֻׁתְּבָשׁוֹ בְּהָאֵי קְרָא, וּכְלֹהוּ אָמַרְיִ, אֲבָל קְרָא דָא לֹא אָתִיְשָׁר בְּפּוּמִיָּהוּ. וּכְיַיְמְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֶלֶךְ הָגּוּם אֵיתָהוּ, וְהַלָּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵיתָהוּ, וְהַכִּי אֲקָרִי, דָהָא בְּתִיבָּ, (דברים לט) בְּהַנְּחָל עַלְיוֹן גּוּים וְגַוּ. וּכְתִיב (דברים לט) כִּי חִילָק יִי' עַמוֹּ. וְעַל דָא אֲקָרִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְאֵי תִימָא דָאֵיתָהוּ מֶלֶךְ הָגּוּם אֲקָרִי, הָא שְׁבָחָא דְלָהּוֹן דַקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֶלֶךְ עַלְיָהוּ, וְלֹא כַּמָּה דָאָמְרִין דָאָתְמָסְרִין לְשִׁמְשִׁין וּלְמִמְנָן דִילִיתָה.

וְתוֹ סִיפָּא דַקְרָא, דְכִתִּיב, (ירמיה י) כִּי בְכָל חֲכָמִי הָגּוּם

ובכל מלכותם מאיין כמזה. כל האי, שבחא איהו לשאר עמיין, ותויה איהו, היה לא מסתלק באהי קרא לרוֹם (ד"ה צ"ו נ"א) רקיע. אלא, קודשא בריך הוא סמא עיבניא, ולא ידע בית פל, זהא מה האנו אמרי דבלחו אין, ואפס, ותוהו. כתיב, (ישעה מ) כל הגויים פאין נגדו מאפס ותהי בחשבו לו, הוא עקרה עלאה רבא ויקרא שוי לון קרא דא.

אמר ליה ר' חייא והא כתיב (תהלים מז) מלך אלhim על גויים וגוי. אמר ליה, אנא חמינה דברך כתלייהו הוית, ונפקת בהאי קרא לסייעא לון, הויה לי לאtabא בקדמיתא, על מה דאמינה. אבל פיו דאשפניא לך בארכחא, עבר לך מתרן, ומתרן אתה לאעברא כלל. תא חזיא, כל שמהן, וכל כפנין דשמהן, דאית ליה לקודשא בריך הוא, כלחו מתפשטן לארכחיהו, וכלחו מתלבשין אלין באליין, וכלחו מתפלגין לארכחין ושבילין ידיין. בר שמא יחידאה, בריר דכל שאר שמהן, דאתסין לעמאנ יחידאה, בריר מפל שאר עמיין, ואיהו יונד ה"א ואנו ה"א, כתיב, (דברים לט) כי חלק יי' עמו. כתיב (דברים ז) ואתם הדבקים בי' בשמא דא ממש, יתר מפל שאר שמהן.

ושמא חד מפל שאר שמהן דיליה, והוא דאטפשט

וַאֲתַפֵּל גַּל כִּמָּה אֶרְחִין וְשִׁבְילִין, וְאֶקְרֵי אֱלֹהִים. וְאֶחָסֵין שֶׁמְאָ דָא, וַאֲתַפֵּל גַּל תַּתְאֵי דָהָא עַלְמָא, וַאֲתַפֵּל גַּל שֶׁמְאָ דָא, לְשִׁמְשֵׁין וְלִמְמֵן דְּמִנְהָגִי לְשֶׁар עַמִּין. כִּמָּה דָא תַּאֲמִר, (במדבר ט) וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל בְּלֵעֶם לִיְלָה. (בראשית ב) וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל אֲבִימֶלֶךְ בְּחִלּוֹם הַלִּילָה. וְכֵן כָּל מִמְּנָא וּמִמְּנָא דָא חָסֵין לוֹן קוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא לְשֶׁар עַמִּין, בְּשֶׁמְאָ דָא בְּלִילָן. וְאֶפְיָלוּ עֲבוֹדָה זָרָה בְּשֶׁמְאָ דָא אֶקְרֵי. וְשֶׁמְאָ דָא מֶלֶךְ עַל גּוֹים, וְלֹא הוּא שֶׁמְאָ, דָא הוּא דְּמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל, דָא יְהוָה יְחִידָה, לְעַמָּא יְחִידָה, לְעַמָּא דִּיְשָׂרָאֵל, עַמָּא קָדִישָׁא.

וְאֵי תִּמְאָ, עַל אֶרְחָא דָא נֹקִים קָרָא דְכַתִּיב, (ירמיה י) מֵי לֹא יְרָא מֶלֶךְ הָגּוֹים, דָא אִיהוּ שֶׁמְאָ דְקָא מֶלֶךְ עַל גּוֹים, אֱלֹהִים דָהָא דְחִילָוּ בֵית שְׁרִיא וְדִינָא בֵית שְׁרִיא. לֹאוּ הַכִּי, וְלֹאוּ עַל דָא אַתְמָר, דָא הַכִּי אֶפְיָלוּ עֲבוֹדָה זָרָה בְּכָלְלָא דָא אִיהוּ.

אֲבָל כִּיּוֹן דְכַתְלָא דְהַווֹת סְמִיךְ אֶבְתָּרִיה, אַתְבָּסָח, קָרָא קָאִים עַל קִיּוֹמָא, בְאַסְתְּפָלּוֹתָא וְעִיר. מֵי לֹא יְרָא מֶלֶךְ הָגּוֹים, וְאֵי תִּמְאָ דְמֶלֶךְ הָגּוֹים עַל קוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא אַתְמָר, לֹא הַכִּי. אֶלָּא, מֵאַנְהָא מֶלֶךְ הָגּוֹים דָלָא יְרָא, דָלָא דְחִילָל מִגְּנָה, וְלֹא יְזִדְעֹזֵעַ מִגְּנָה. מֵי מֶלֶךְ הָגּוֹים דָלָא יְרָא. בְגֻוֹנָא דָא (תהלים קי) הַלְלוּיָה הַלְלוּיָה